

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium Vsvm Ac Praxin

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Epistola Dedicatoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48333)

REVERENDISSIMO,
PERILLVSTRI, ET
AMPLISSIMO

S. R. I. PRÆLATO

Domino, Domino

DIONYSIO

Libero Baroni de Rehlingen
& Haltenberg &c.

Ex immediatis Sacri Romani Statibus Anti-
quissimi, & Nobilissimi Collegij Canonorum
Regularium Ordinis S. AUGUSTINI, ad Beatissimam
VIRGINEM in Wettenhausen DEI gratiâ

ABBATI DIGNISSIMO,

Domino Dynastiæ in Knöringen.

NEC NON

Ejusdem SS. Canonico - Apostolici Ordinis
per Sueviam & Bojariam

VISITATORI VIGILANTISSIMO,

DOMINO MEO GRATIOSO.

Escio, quæ insolita mihi his diebus
fortuna, aut Superûm potius obtige-
rit favor, REVERENDISSIME, PER-
ILLVSTRIS, & AMPLISSIME DOMINE
PRASUL, dum, quem molimine plerumque & la-
bore

EPISTOLA

bore maximo anxie quærunt alij lucubrationibus suis Patronum, & tamen vix reperiunt, ego nullo propemodum adhibito conatu quæsitum, imò vel ultro benevolè occurrentem sum nactus. Vix certè de ejusmodi Patrono eligendo cogitare cœperam, cùm, ecce, mox suavissima Tua, humanissimâque species menti, memoriæque objecta est, Præsulis nempe prudentissimi, sapientissimi, & sanctissimi, atque adeò & Patroni omnibus votis expetendi; quem enim aptiorem *Instructioni* huic meæ de *Horis Canonicis* Patronum vel optare potuissem, quàm Te, in quo, sive Religionem, quam profiteris, intuear: Sive Collegium, quod gubernandum suscepisti, considerem: sive dotes, quibus largissimè à DEO exornatus es, contempler, omnia *Canonica*, id est, ad exactissimum humanæ, divinæque Sapientiæ, nec non & Virtutis, perfectionisque absolutissimæ Canonem, legemque composita reperio.

Et Religionem quidem, quam professus es, sanctissimam, inquam, antiquissimamque beatissimi, & de universa Ecclesia præclarissimè meriti Patris Augustini Familiam, quidni *Canonicam* jure dixerim, quæ non modò saluberrimis Sanctionibus, Regulisque, quas velut perfectissimam Sanctitatis, perfectionisque Religiosæ normam plures, quàm quadraginta Religiosi Ordines postea assumpserunt, divino magis, quàm humano instinctu est instructa, verùm etiam earundem exactissimâ observatione brevi tempore latissimè diffusa, atque adeò celebris evasit, ut, teste Hectore Boëthio l. 7. hist. Scot.

innu-

DEDICATORIA.

innumeri ex ea Viri, sanctitate, doctrinâ, Prælaturâ insignes; teste Ticinensi verò p. 2. hist. l. 2. c. 1. 2. 3. 14. 22. nominatim quinquaginta Romani Pontifices, mille quingenti sexaginta septem Cardinales, Beati sedecies mille ducenti felicissimè prodierint, & quod, ut ipse Ticinensis loquitur, *breve quidem elogium est, sed prolixum totius laudationis, quæ nulli unquam Religiosæ Congregationi attributa fuit, suffragium est, quingentis & amplius annis totam Ecclesiam Romanam sapientissimè, felicissimèque gubernârit?*

Sed & ipsum, quod præclarissimè gubernas, Imperiale, & in toto Marchionatu Burgoviensi antiquissimum, utpote jam ante octingentos propemodum annos fundatum Collegium, quidni *Canonicum* pariter, id est, ad omnem summæ perfectionis normam conformatum jure meritissimo appellem? in quo tam perfectam semper Regularum Observantiam, tam exactum omnium Religiosarum actionum ordinem, tamque raram & admirandam morum sanctissimorum disciplinam constanter viguisse, floruisseque reperio, ut à summis quibûsque Ecclesiæ & Reipublicæ Christianæ Capitibus non maximi duntaxat æstimatum, sed specialibus etiam favoribus, privilegiisque largissimè fuerit exornatum. Hinc certè effectum, ut & Honorius III. illud Anno 1220. cum omnibus Personis & Bonis ob singularia, ut ipse in Bulla loquitur, merita in specialem suam protectionem receperit: Innocentius IV. & Joannes XXII.

E P I S T O L A.

ad Controversias inter Magnates exortas, sine ceteriore appellatione decidendas non alios magis, quàm hujus Celeberrimi Collegij Prælatos elegerint, & assignârint: Augustissimus Romanorum Imperator Matthias Anno 1613. Jacobum ejusdem Collegij Prælatum ob admirandam in negotijs conficiendis dexteritatem, acie ingenium, summam eloquentiam, profundam doctrinam, ac singularem gloriæ divinæ, regularisque disciplinæ Zelum, per suos Commissarios ad id specialiter deputatos, in Claustro Neoburgensis Canonix Prælatum, & Generalem totius Canonici Ordinis per universam Austriam, & reliquas Majestati suæ subditas Provincias postulârit: & ipsi tandem Reverendissimi & Celsissimi Episcopi, Ordinisque Prælati, sive ad confirmandas tempore emergentis Lutherani dogmatis in Orthodoxa fide vicinas Civitates; sive ad restaurandam Ordinis Canonici in diversis Canonijs disciplinam, quàm plurimos ex hoc Collegio, sapientiâ, prudentiâ, ac sanctitate præclaros Apostolos evocârint.

Præcipuè tamen si propriam Tuam Personam considero, usque adedò omnia *Canonica*, atque ad perfectissimam laudatissimi Præsulis normam composita intueor, ut à veritate profectò minimè aberraturum me credam, si genuinam perfecti Prælati Canonici effigiem Te exprimere, atque adedò in Ideam Universis, qui ejusdem Prælaturæ gubernacula suscepturi sunt, præponi posse affirmem;

DEDICATORIA.

nam si in Seraphinis olim ab Ezechiele conspectis adumbratam nonnulli Præfulis perfecti formam existimant, atque adeò & sex in eo dotes, velut totidem alas, quibus ad præaltam Prælaturæ dignitatem ex merito evehatur, requirunt, has ipsas sanè in Te tam feliciter ac copiosè collectas invenio, ut jure beatos sese existiment, quibus subalis hisce se abscondere, & suavissimæ Tuæ directioni, protectionique se committere concessum est. Quis enim (ut obiter tantùm singulas has alas, id est, præclaras ad gubernandum dotes Tuas perstringam) quis amplissimam in pectore Tuo reconditam *Scientiam* non summè suspexit hæctenus, ac etiamnum admiratur, eam, inquam, *Scientiam*, quâ non modò omnes sublimiores disciplinas ipsemet feliciter es complexus (quod equidem cum pluribus tibi commune est) verùm etiam, quod paucissimorum est, eâ facilitate, claritate, constantiâ, felicitatèque alijs communicâsti, ut post Mathematicas, Philosophicâsque doctrinas per multos annos doctissimè explicatas, ipsum etiam speculativæ Theologiæ cursum quaternis vicibus, & postremum quidem inter ipsas gravissimas Prælaturæ Imperialis curas felicissimè absolveris, &, ne fructu optatissimo caruisse Magisterium Tuum tam præclarum crederes, in ipso Imperiali Tuo Collegio Admodum Reverendum, & Clarissimum P. Augustinum Erath, quem olim velut Discipulum ob ingenij capacitatem, felicitatèmq; singulariter suspexeras, amaverâsque,

E P I S T O L A

nunc Professore aliorum Theologicas æquè ac Philosophicas doctrinas maxima Tua & aliorum satisfactione explicantem, quin & aliorum eruditæ lucubrations ingeniosissimis suis Commentarijs, Notisq; doctissimè illustrantem, cum singulari solatio aspicere, atque ex eodem non degeneres Discipulos, velut totidem Nepotes, Pronepotésque Tuos, honorem, famamque Celebrissimi Tui Collegij doctrinâ, sapientiâque suâ insigniter promoturos jure merito sperare possis.

Jam verò alteram Prælati Seraphici aliam, *Prudentiam* scilicet Tuam *OEconomiam* si considerem, quis, sive Celeberrimum Tuum Cœnobium inter ruinas Suecicas propemodum collapsum, & à Te in eum, qui hodie cum singulari voluptate aspicitur, nitorem restitutum intueatur: sive admirandam Basilicæ à Te prioribus annis ædificari cœptæ, & cum pulcherrimo quovis Sueviæ Templo de amœnitatis, elegantiaq; palma concertantis Majestatem contempletur: sive illustrem Bibliothecam, & Sacram Ecclesiæ Supellectilem Tuâ industriâ multis aureorum millibus locupletatam consideret: sive plures, quàm trecentas Subditorum Tuorum ædes in immensum tum præsentium, tum Posterorum subsidium, æternamque Collegij Tui Imperialis utilitatem ac gloriam à fundamento erectas aspiciat: sive Nobilitatis vetustissimæ primævam arcem ac Toparchiam Knöringensem, aliâque complura Dominij Tui loca à Te cum insigni Reddituum augmento, commodoque

coëm-

DEDICATORIA.

coëmpta audiat, non tot calculis, quot lapides in omnibus his ædificiis collocâsti, clarissimè confirmatam, deprædicatamque affirmabit? ut non immeritò sanè ij, qui admirandos OEconomicae Tuae Prudentiæ effectus & opera accuratiùs coràm inspexerunt, tertium TE Cœnobij Tui Fundatorem appellare, illamque de TE Divi Apostoli sententiam, salvâ S. Doctoris, ipsarumque Sacrarum paginarum reverentiâ, pronunciare non vereantur: Cœnobium Wettenhusanum Illustrissimi Comites de Roggenstain plantârunt: Reverendissimus, & quâ virtute, quâ profapiâ Clarissimus S. R. I. Prælatus, Dominus, Dominus Hieronymus de Rothrigavit: Reverendissimus, & æternâ memoriâ dignissimus S. R. I. Prælatus, D. D. Dionysius incrementum dedit.

Nec minùs tamen admirandam in TE tertiam Seraphici Præpositi alam, singularem scilicet in gubernandis subditis Prudentiam, dexteritatè que reperio: sive enim annos quàm plurimos in Decanatu Celeberrimæ Canonix S. Crucis Augustæ, unde ad hanc dignitatem postulatus & assumptus es, laudabilissimè exactos: sive annos octodecim in moderna Præpositura pari commendatione, satisfactionè que impletos considerem, eâ semper felicitate, dexteritatè que severitate cum mansuetudine miscuisti, ut, quemadmodum S. Gregorius l. 19. mor. loquitur, semper & vigor disciplinæ rexerit mansuetudinem, & mansuetudo ornaverit vigorem, sicque alterum commendatum fuerit ex altero,

E P I S T O L A

tero, ut nec vigor fuerit rigidus, nec mansuetudo dissoluta, universique TE Subditi & propter paternam gravitatem timuerint salubriter, & propter maternam lenitatem dilexerint suaviter, & propter Divinæ authoritatis in TE elucens reverentiam summè suspexerint, & honorârint.

Porro de quarta Seraphici Præfulis alâ, de ipsa scilicet Præfulibus vel maximè propria perfectione quid dicam? possem equidem, hæc quanta in TE semper refulgere sit credita, tot clarissimis documentis, quot Virtutes passim in TE hætenus prodidisti, luculentè demonstrare. Possem insolitam Tuam in victu quotidiano sumendo parsimoniam, rigidam in effæto corpore ultra omnem propemodum limitem vexando inclementiam, invictam inter morbos, dolorésque propè continuos & intolerabiles patientiam, & suavissimam morum ad omnem modestiam & hilaritatem compositorum amœnitatem, velut totidem irrefragabiles perfectionis Tuæ absolutissimæ Testes producere; verùm hæc omnia lubens prætereo, solóque Sanctissimi Patris ac Fundatoris Tui testimonio contentus, ex ipsa Tua cum Superis assidua conversandi consuetudine, ejusdem perfectionis Tuæ insolitam colligo quantitatem; si enim juxta hujus Sanctissimi Patris sapientissimum, verissimúmque effatum, *rectè novit vivere, qui rectè novit orare*; an non TE rectissimè, perfectissimèque vivere credemus, qui non rectissimè duntaxat, sed etiam tam assiduè orare comper-tus es, ut, quod olim de sapientissimo Suarezio alius pro-

DEDICATORIA.

pronuntiavit, hoc de TE nunc non immeritò affirmare quis possit, totis videlicet diebus ita TE orare, ac si aliud ageres nihil; adeò verò indefessè & strenuè alia omnia agere, ut nihil orare videaris.

Quid mirum itaque si ex tam assiduo, sanctòque cum Superis commercio cornutus cum Moyse prodeas, & non propriæ duntaxat perfectionis studio illustris, sed ardentissimo etiam alienæ Salutis ac Sanctitatis procurandæ Zelo (quæ quinta Seraphici Præsulis ala numeratur) conspicuus appareas, tantòque semper, ac tam indefesso studio, sive ad Novitios, cum olim Augustæ eorudem Magistrum ageres, solidissimis Religiosæ Asceseos fundamentis imbuendos: sive ad ipsos etiam Professos Tibi, cum Prælati jam munus sustineres, commissos, ad summum perfectionis apicem perducendos incumberes, ut non modò, quæ privatis, publicisque adhortationibus & exemplis, compendiosam, & laudatissimis Majorum vestigijs calcatam ad summas virtutes semitam fidissimus Ductor atque Magister ostenderes; verùm etiam, quod inauditum, & fortè, nî ipsemet dixisses, minùs credibile videri posset, toto, quo Theologiam profitebaris, longissimo tempore, nullam Theologicarum doctrinarum explicationem susciperes, quin simul saluberrimam ad mores reformandos doctrinam velut sedula apis exugeres, & inculcares; usque adeò scilicet sapientissimam illam, omniumque doctorum Hominum memoriæ aureis characteribus insculpendam Sanctissimi Fundatoris Tui sententiam altè animo im-

† 6

pres-

EPISTOLA.

pressam habebas: *Infelix homo, qui scit illa omnia, te verò nescit: beatus verò, qui Te scit, etiamsi omnia illa nescit: Qui verò te & illa novit, non propter illa, sed propter te solum beatus est,*

Verùm ne in hujus, aliarumque priorum alarum meritissimas laudes ampliùs excurram, sexta, quam Seraphici Præsulis perfectio sibi vendicat, ala, singularis videlicet animi Tui demissio, modestiæque calamum sistit, cui ab ipso jam Religionis Sacræ ingressu, tanto studio Te impendere cœpisti, ut, cùm virtutes aliæ indefesso à Te conatu acquisitæ, hæc congenita videri queat. Atque hæc videlicet effecit, ut, cùm alijs placeas omnibus, Tibi soli displiceas: cùmque alijs maximus appareas, Tibi soli minimus videaris. Hæc tantùm Tibi laudum, præconiorumque Tuorum horrorem ingeneravit, ut ad encomia Tua non minùs, quàm alij ad jacta in se convitia erubeas, & excandesças, malisque dignâ commendatione agere, quàm laudabiliter à Te acta commendari. Hæc profundum adeò de Te ipso sensum instillavit, ut eodem apud Te loco honos & onus habeantur: ut subesse magis appetas, quàm præesse, & velut gemma pretiosissima ad infimum mox locum nativo pondere contenderes, nisi arctiori divinæ voluntatis imperio conclusus, atque in præalto dignitatis oblata culmine suspensus detinereris; ut mirum proinde, videri nemini debeat, si, quamdiu solis instar hæc demissio in amplissimo pectoris Tui fulget hemisperio, tamdiu omnis reliquarum virtutum fulgor dispereat, solaque Siracidis

dis

DEDICATORIA.

dis apud Te præclara adhortatio principatum obtineat: *Quanto magnus es, humilia Te in omnibus, & coram DEO invenies gratiam.* Ut adeò & enumeratas hæc, aliasque complures dotes Tuas admiratus Serenissimus ac Reverendissimus Archi-Dux & Episcopus Augustanus fel. rec. cum Te à colloquio suo dimitteret, hoc de Te non verum minùs, honorificum Testimonium, elogiùmque ad circumstantes pronuntiârit: *Hic Prælatus est potens opere & sermone.*

Atque ex his tandem satis, ut opinor, patet, quàm multis, præclarisque titulis hæc de *Canonicis Horis Instructio* Perillustri Nomini Tuo, honorique inscribatur. Accipe ergo qualecunque Observantiæ erga Te meæ, sincerissimique affectûs obsequium, & vel ex tenui hoc argumento collige, quàm ardentè desiderem, etiam illustriori quopiam documento, propensissimæ Tuæ in me indignum, aliòsque Societatis nostræ Religiosos voluntati, benevolentiaque respondere. Admitte libellum hunc meum sub nullo magis, quàm Tuo gratissimo Patrocinio prodire gestientem, pateréque, ut in docendis, explicandisque Romani Breviarij Rubricis, quas ipse Tu non rarò, etiam cum Præsulis manus sustineres, magno discentium commodo, nec minùs præclaro Filialis in S. Romanam Sedem observantiæ documento clarissimè exponere consueveras, Vicariam Tibi jam senio, Viribusque propemodum contractæ operam præstet. Ita & me beabis unicè, & Humanitatis Tuæ tantopere deprædicatæ famam novo, eoque

EPIST. DEDICAT.

eoque Perillustri documento confirmabis. Ego interea, ut in Amplissimum Celeberrimi Cœnobij Tui emolumentum, & singulare Clientum Tuorum omnium Solatium, quàm diutissimè salvus, incolumisq̃ persistas, & conceptam de Sapientia, Sanctitatèq̃ Tua præclaram opinionem, maximorum operum continuatione felicissimè adæquare pergas, ex animo voveo, precorq̃. Dilinga Quinto Calendas Septembres, ipso Sanctissimi Ecclesiæ Doctoris Augustini festivo die. 1676.

Reverendissimæ, Perillustris,
& Amplissimæ Dominationis
Tuæ,

Infirmus in Christo servus

Tobias Lohner.